

Kommunstyrelsen, 0457-61 82 00
kommunstyrelsen@ronneby.se

Tolkningslogg 096

Den laga-kraft-vunna plankartan är fortfarande juridiskt bindande och den digitala tolkade planen används lämpligen till stöd vid tolkning av denna. De ställningstaganden som gjorts vid digitalisering och tolkning av planen framgår i denna granskningslogg.

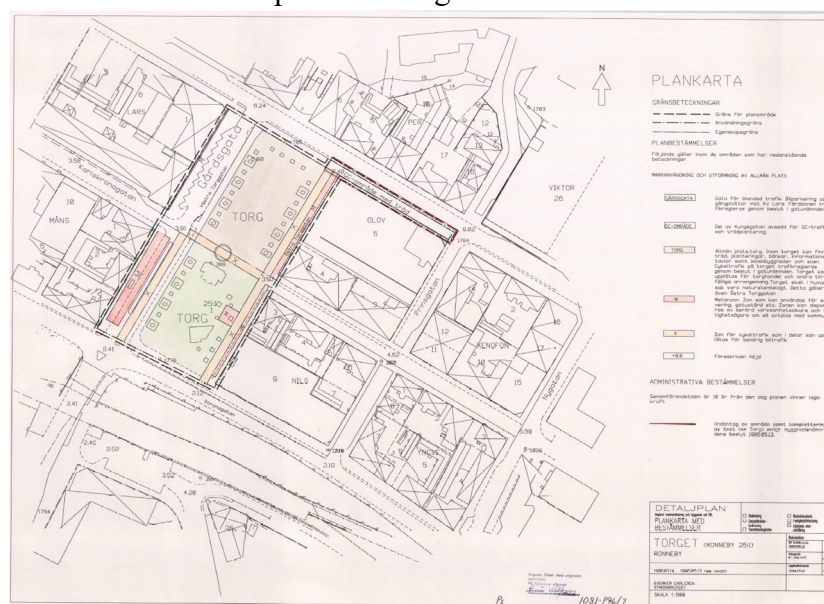
Detaljplan för Ronneby torg, Ronneby 25:1

Lantmäteriets akt-beteckning: 1081-P96/7
Diarienummer byggnadsnämnden: 60174.96
Diarienummer kommunfullmäktige: 1996.129 003.313
Upprättad: 1996-03-14
Antagen: 1996-05-13
Laga kraft: 1996-07-17

Planen påbörjades troligen år 1994. Originalhandlingar är troligen ritade enligt planbestämmelsekatalog:1996–2001.

Tolkade handlingar är ritade enligt planbestämmelsekatalog: 2021-10-14 och framåt.

Genomförandetiden på 10 år har gått ut.

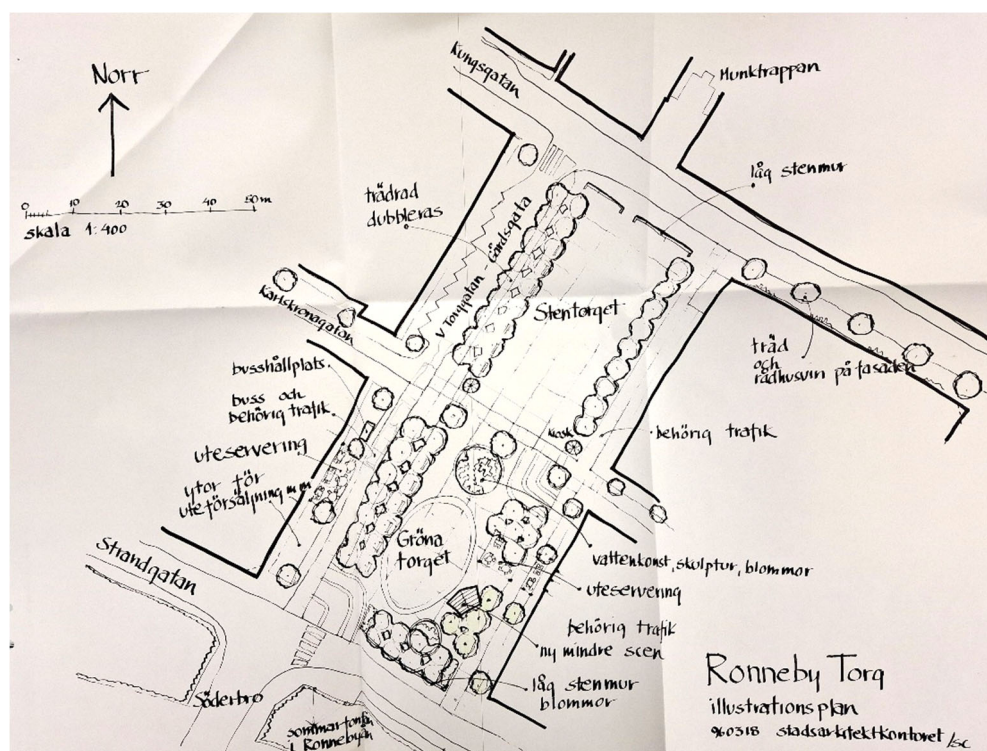

Syfte

Syftet med planen är att ge underlag för en miljömässig förbättring av torget samt reglering av trafiken längs Västra Torggatan och för torget i övrigt.

Illustrationsplan

På plankartan framgår det att det finns en Illustrationsplan. Under arbetet med att tolka planen har ingen formell handling benämnd Illustrationsplan hittats. Men bland de arkiverade handlingarna återfanns det en Illustrationsplan (i en pärm under fliken illustrationer), se nedan. Den kan användas som stöd vid tolkning av syftet med olika bestämmelser.

Illustrationsplan

Gränser

Planområdesgräns

I östra och västra delen av torget/planområdet har planområdesgränsen tolkats till att sammanfalla med fastighetsgränserna.

I norra och södra delen har georefererat skannad plankarta och tidigare tolkning av gräns använts som underlag.

Användningsgränser

Användningsgränsen har tolkats utifrån georefererat inskannat underlag.

Gränsen mellan "Lokalgata" och "Torg" var svår att tolka då användningsgränsen upphör. Den har tolkats till en egenskapsgräns som ligger över Västra torggatan. Se övriga rubriker ("**Användningar eller egenskapsbestämmelser**", "**Gårdsgata**" och "**Torg**") nedan för ytterligare resonemang.

På illustrationsplanen framgår det hur vägen är tänkt att fortsätta in på Karlskronagatan. I verkligheten ligger dock vägen lite längre söderut.

Om denna plan ändras eller ersätts, bör denna gräns justeras till att passa bättre i stadsrummet och angränsande gata planen för Karlskronagatan (plannummer 098).

Skärmbild från de digitaliserade planerna på nationella geodataplattformen (NGP). Gränsen som åsyftas har markerats i gult.

Egenskapsgränser

Egenskapsgränserna är huvudsakligen parallellkopierade från planområdesgränsen och varandra. De är mätta med skalstock och i skannad plankarta.

Ett undantag finns dock, området med uteserveringar som ligger längs Östra Torggatan utanför kvarteret Måns. Det är inte parallellt med planområdesgränsen (som ligger i fastighetsgräns).

De områden som i originalplanen betecknas med X (områden för cykeltrafik, och delvis behörig trafik) är 4 meter breda.

De områden som i originalplanen betecknas med M (mellanzon) har olika bredd. Längs Östra Torggatan är områdena 3 meter respektive 2 meter breda. Längs Västra Torggatan är de 1 meter respektive 7 meter breda. Det finns också en ruta på 7 x 8 meter.

Användningar eller egenskapsbestämmelser

I tolkningen har *GÅRDSGATA* och *TORG* tolkas som användningar, och ”M” och ”X” tolkas som egenskapsbestämmelser.

I denna plan är det otydligt vad som tolkas som användningsslag och vad som är egenskapsbestämmelser. Det är viktigt att veta vilket som är vilket när planen ska användas som ett beslutsunderlag. Den mest svårtolkade i planen är ”*Gårdsgata*”.

För att skilja mellan användning och egenskap finns tydliga praxis för varje tidsperiod, vilket brukar användas vid tolkning. Till exempel: planbestämmelserna och deras rubriker, linjernas typ och tjocklek, färger visar användning, typsnitt och gemener/versaler. Man kan också hitta ledtrådar i planbeskrivningen, i angränsande planer eller om det finns en äldre plan som tidigare gällde på samma plats.

Nedan kommer resonemang kring dessa.

Planbestämmelserna brukar ha rubriker som visar vilket som är användningsslag och vad som är egenskapsbestämmelser. I denna plan saknas rubriker. Rubriken ovanför samtliga bestämmelser är ”markanvändning och utformning av allmän plats”. Det skiljs alltså inte på markanvändning och egenskapsbestämmelser, men eftersom det står ”allmän plats” tolkas det som att markanvändningen ska vara allmän plats.

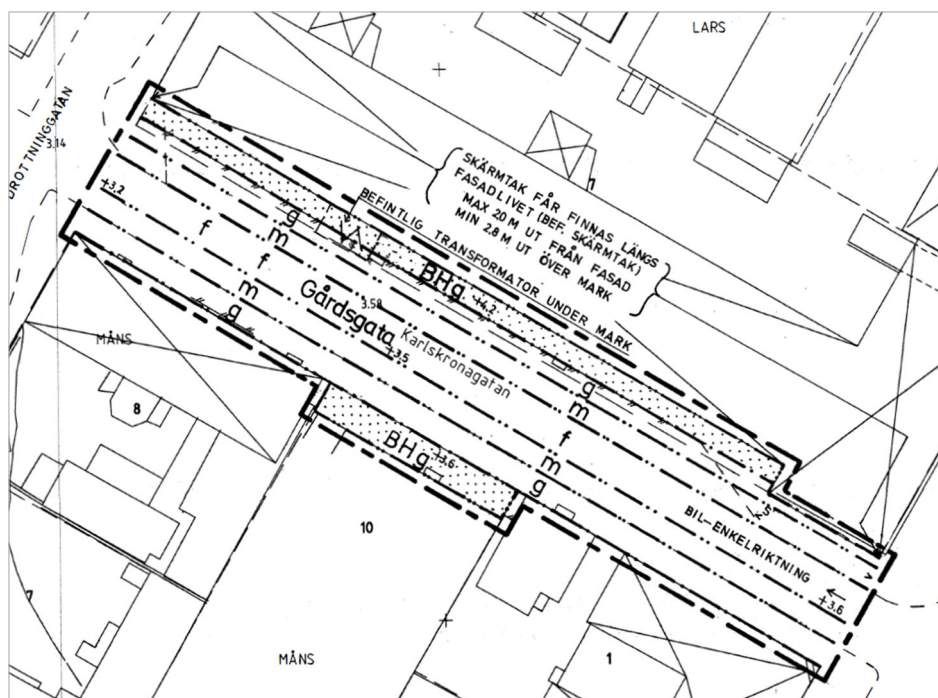
Linjetyperna i områdena verkar inte vara konsekvent använda. Många detaljplaner från tidsperioden innehåller liknande problematik, där man inte skiljt så noga på användningar och egenskaper, och inte har använt linjetyper på ett konsekvent sätt. Till exempel ser det ut som det kan finnas en användningsgräns mellan *Gårdsgata* och *Torg* i nord-sydlig riktning, men den ser ut att sluta mitt i planområdet. Det är dock svårt att avgöra då den sammanfaller med linjer från grundkartan och blir svårläst.

Färgerna i plankartan har använts för att beskriva de olika zonerna i området. Inte för att visa respektive användning, i enlighet med Boverkets rekommendationer.

Versaler och gemener används på ett inkonsekvent sätt. Enligt Boverkets rekommendationer och praxis används hela ord och versaler för allmän platsmark, exempelvis *TORG*. Kvartersmark bör använda endast en bokstav i versal, exempelvis B (som står för Bostäder). Egenskapsbestämmelser presenteras enligt praxis med gemener, exempelvis e – exploateringsgrad. I plankartan finns ingen quartersmark utan samtliga användningar är allmän plats och borde därför skrivas med hela ord och versaler. ”*Gårdsgata*” följer inte denna praxis, och gör det därför svårt att veta om det är ett användningsslag eller en egenskapsbestämmelse. Inte heller ”M” och ”X”, som presenteras i detaljplanen med versaler, men avgränsas med egenskapsgränser och beskrivs på ett sätt som indikerar att de är egenskapsbestämmelser. Att de i plankartan beskrivs under

”markanvändning och utformning av allmän plats” indikerar på att de inte ska ses som kvartersmark.

Planbeskrivningen och angränsande plan samt tolkningslogg (098, Karlskronagatan) resonerar kring ”Gårdsgata” och syftet med denna. Gårdsgatan är tänkt att fortsätta från Karlskronagatan in på Västra Torggatan. Dessa två planer är upprättade under samma tid, är angränsande varandra, har samma planförfattare och liknande syften och regleringar. I plan 098 finns även regleringar för ”Gårdsgata”, där det är en användning med allmän platsmark. I plan 098 finns också ”m – mellanzon”, vilket utan tvekan tolkas som egenskapsbestämmelse i den planen.

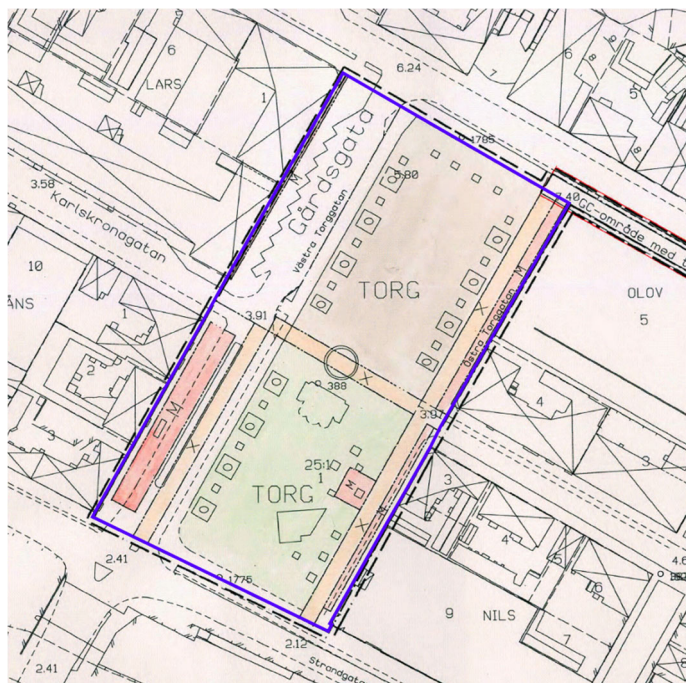

MARKANVÄNDNING OCH UTFORMNING AV ALLMÄN PLATS	
Gårdsgata	Allmän plats – gårdsgata för blandad trafik
g	Gångbana. Sittplats, cykelställ, plantering kan finnas. Gångbaneplattor av enhetlig typ skall användas.
f	Färdzon för bil-cykel. Trafikregleras genom beslut i gatunämnd. Beläggning: smågatsten
m	Mellanzon. Zon som kan användas för parkering, plantering, sittplats, gatustånd etc. Zonen kan i delar disponeras av berörd verksamhetsidkare och fastighetsägare om så avtalas med kommunen. Beläggning: smågatsten med avgränsning i storgatsten

Skärmlapp från plan 098

Den sammanvägda tolkningen är att GÅRDSGATA och TORG tolkas som användningar och att ”M” och ”X” tolkas som egenskapsbestämmelser.

Användningar

Att detaljplanen är ritad som en illustrationsplan snarare än en juridiskt bindande plankarta gör tolkningen svår mellan olika användningar. Bland annat på grund av otydlig färgsättning, blandad användning av versaler och gemener, och otydliga linjetyper.

Gårdsgata

Norra delen av Västra Torggatan har användningen "Gårdsgata", vilket inte är en etablerad markanvändning, varken i äldre eller modern planpraxis.

Uttrycken gårdsgata, gångfartsområde och gågata används vid efterforskningar lite olika. Ibland synonymt och ibland med tydliga skillnader, beroende på vilken källa som används och från vilken tidsperiod. Det är också lite olika beroende om man utgår från Boverkets texter eller från trafikförordningen.

Trafikförordningen 10 kap 8 §:

"En väg eller ett område får förklaras som gångfartsområde endast om det är utformat så att det framgår att gående nyttjar hela ytan samt att det inte är lämpligt att föra fordon med högre hastighet än gångfart. Förordning (2007:101)."

Boken om detaljplan ("Trädboken" 2015, tryckt exemplar):

"Bestämmelse: Gångfartsgata/område. Tillämpas för ett område (oftast gata eller torg) där all trafik sker på de gåendes villkor. Bör kompletteras med lokala trafikföreskrifter".

[Boken om detaljplan \("Trädboken" 2002\):](#)

Gatans miljö skall göras tydlig

För att en gatas användning och de faktorer som påverkar omgivningen skall bli tydliga bör redovisningen omfatta

- *nättillhörigheten*, dvs. om gatan ingår i huvudnätet eller lokalnätet,
- vid nya eller större förändringar av gator anges *gatutypen* i termerna genomfart, infart, huvudgata, lokalgata, gårdsgata, industrigata, bussgata, gågata och parkeringsplats.

Undantagsvis kan vid behov bestämmas en högsta *hastighet* i 30, 50, 70, 90 eller 110 km/tim för biltrafik. "Gårdsgata" betyder gångfart. I särskilda fall, t.ex. vid risk för oacceptabel trafiktillväxt, kan bestämmas ett högsta *trafikflöde* i antal fordon per årsmedeldygn.

I plankartan framgår det att färdzonen ska trafikregleras genom beslut i gatunämnden.

På sidan 3 i planbeskrivningen står följande:

Längs V Torggatan erhålles en rejäl trottoaryta för uteservering, utförsäljning m m. Ett stråk (mindre än 4 m brett) föreslås för behörig trafik och buss. En busshållplats flyttas norrut närmare Karlskronagatan.

Torget skall vara bilfritt med de stråk för behörig trafik som anges. De behov av angöring, distribution etc som finns för torget (och Karlskronagatans gågata) skall genom lämplig upplåtelse av trafiken påverkas att fungera (både tidsmässigt och ytmässigt) så att störningar för gående och cyklande m m blir små.

De stråk som visas på torget bör inte ses som helhet fria för behörig trafik utan att de delvis upplåtes på ett sätt som motsvarar de aktuella behoven.

Samtidigt framgår det i planbeskrivningen under rubriken "*Utredningar, underlag*"(s1) att

Torget skall vara bilfritt med de stråk för behörig trafik som anges. De behov av angöring, distribution etc som finns för torget (och Karlskronagatans gågata) skall genom lämplig upplåtelse av trafiken påverkas att fungera (både tidsmässigt och ytmässigt) så att störningar för gående och cyklande m m blir små.

De stråk som visas på torget bör inte ses som helhet fria för behörig trafik utan att de delvis upplåtes på ett sätt som motsvarar de aktuella behoven.

Med stöd av resonemangen i avsnittet **Användningar eller egenskapsbestämmelser** görs tolkningen att den nordligare delen av Västra Torggatan är avsedd för trafik. Men det står också ovan att trafiken inte är prioriterad. I närliggande plan 098 tolkas Gårdsgata till markanvändningen LOKALGATA, och vi väljer att göra samma sak i denna plan för norra delen av Västra Torggatan.

Torg

Det som idag används som torg, inklusive Östra Torggatan och södra delen av Västra Torggatan, tolkas som Torg.

Tolkningen för södra delen av Västra Torggatan är svårtolkad. Det framgår av plankartan att stråket i mitten är tänkt som ett cykelstråk och av planbeskrivningen framgår det att endast behöriga fordon får köra där vid behov. Busshållplatsen skulle flyttas därifrån, vilket också indikerar att den inte var tänkt för fordonstrafik.

Egenskapsbestämmelser

Beläggning

Det finns bestämmelser om beläggning, dessa avsågs gälla för hela användningarna; Gårdsgata respektive Torg. Så huvudsakligen natursten innebär att det gäller inom hela användningen och inte inom respektive egenskapsområde.

Mellanzon

Mellanzon är inte ett vedertaget begrepp och det finns ingen motsvarighet i dagens planbestämmelsekatalog. Det tolkas därför som en fritextbestämmelse och den har fått behålla hela sin formulering för tydlighetens skull.

Plushöjder i gata

Är inte utplacerade i tolkningen då alla bestämmelser i en digitaliserad plan måste ligga på en yta istället för på en särskild punkt. Se originalhandling för att se punkter för plushöjder.